

Brønnøy kommune
Rådhuset
8905 BRØNNØYSUND

Att.: Lill Anita Horn

Vår ref.
19/05493-10

Deres ref.

Vår dato:
24.02.2020

Deres dato:
04.07.2019

Vår saksbehandler:
Einar K Merli

Brønnøy kommune - Innsigelse fra Avinor til forslag til Kommuneplanens arealdel 2019-2030 - Presiseringer

Innledning

Det vises til tidligere korrespondanse i anledning ovennevnte, herunder vårt brev av 23. august 2019 med innsigelse til forslag til kommuneplanens arealdel i forbindelse med ny høring og offentlig ettersyn.

Vår innsigelse knytter seg til lokalisering av akvakulturområder med plassering nærmere Brønnøysund flyplass enn 7 km. Innsigelsen er begrunnet med at oppdrettsanlegg vurderes å kunne tiltrekke seg fugler, og av hensyn til flysikkerheten bør slik virksomhet unngås i nærheten av lufthavnen.

Innsigelsen knyttet seg til fire konkrete nye akvakulturområder. Ved korrespondanse i forkant av mekling mellom partene, ble Avinor oppmerksom på at kommuneplanen åpner for ytterligere etablering av ny akvakultur. Som presisert i meklingen vil Avinors innsigelse også gjelde for disse områdene, og dette utdypes nærmere nedenfor.

Presisering av hva som omfattes av Avinors innsigelse

Som nevnt gjaldt vår innsigelse i hovedsak fire konkrete områder som er listet opp i punkt 2 i vårt brev av 23. august 2019. Vi ser imidlertid at det også innenfor områder benevnt FFFANF (flerbruksområde med farled-ferdsel-fiske-akvakultur-natur-friluftsområde) er åpnet for etablering av nye akvakulturanlegg. Dette er store områder hvor det er åpnet for en rekke formål. Da det også er åpnet for akvakultur innenfor disse områdene vil Avinors innsigelse også gjelde for dette formålet i de aktuelle områdene innenfor en sone på 7 km fra flyplassen.

Avinor har ansvar for ivaretagelse av flyplassforordningen (Forordning (EU) nr. 139/2014) som er gjort til norsk rett ved forskrift 25. august 2015 nr. 1000 om sertifisering av flyplasser mv. I samsvar med forordningens artikkel 9 skal medlemsstatene være særlig oppmerksomme på etableringer som kan tiltrekke seg fugl, og Avinor skal som flyplasseier overvåke en sone på 13 km rundt flyplassen.

I innsigelsen som er fremsatt fremgår det tydelig at Avinor er negativ til enhver nyetablering av oppdrettsanlegg innenfor en sone på 7 km fra flyplassen. Innsigelsen må dermed forstås slik at den gjelder for alle områder for ny akvakultur innenfor denne sonen.

Selv om disse områdene ikke anses å være omfattet av Avinors opprinnelige innsigelse skal kommunen og departementet uansett ta hensyn til disse områdene ved behandling av innsigelsen. Det vises til Ot.prp. nr. 32 (2007-2008) s. 193:

«Den som fremmer innsigelse for sent, har altså ikke rett til å få den behandlet. Men selv om innsigelsen kommer for sent, har kommunen full adgang til å behandle den og ta hensyn til den. Dersom innsigelsen er begrunnet i nasjonale hensyn bør kommunen endre planen for å ivareta disse hensynene. Uavhengig av om fristen er oversittet vil departementet kunne oppheve eller endre planen av eget tiltak etter reglene i § 11-16 tredje ledd og § 12-13 tredje ledd.»

Når det gjelder departementets behandling av innsigelser følger det av rundskriv H-02/14 pkt. 4.3. at departementet kan treffe vedtak om de endringer i planen som finnes påkrevd, og at det ikke er noe krav om at endringene begrenses til de deler av planen som det er fremmet innsigelse til. Ved departementets behandling av saken vil derfor alle områder med akvakultur som kan påvirke flysikkerheten kunne hensyntas. På denne bakgrunn bør også kommunen sørge for å ivareta disse områdene ved sin behandling av saken.

For ordens skyld bemerkes at sitatet fra forarbeidene gjelder tilfeller hvor innsigelsen har kommet for sent, mens her er tilfellet at innsigelsen har vært upresist angitt. Slik vi ser det må det være mindre betenkelig å hensynta en presisering av innsigelsen enn å fremme en helt ny innsigelse etter at fristen er oversittet. Her har som sagt kommunen og andre berørte blitt gjort oppmerksom på Avinors generelle syn på etablering av oppdrettsanlegg nærmere flyplassen enn 7 km.

Vi forutsetter på denne bakgrunn at kommunen ved en eventuell vedtakelse av øvrige deler av planen etter plan- og bygningsloven § 11-16 første ledd legger til grunn at innsigelsen også gjelder for etablering av akvakultur innenfor alle de deler av områdene FFFANF som ligger nærmere flyplassen enn 7 km.

Endringer av kommuneplanen for å ivareta innsigelsen

For å sikre ivaretagelse av hensynet til flysikkerheten bør det som sagt ikke etableres nye oppdrettsanlegg innenfor en sone på 7 km fra flyplassen. For å ivareta dette hensynet bør det foretas følgende endringer i det foreliggende forslaget til ny kommuneplan:

- De foreslåtte akvakulturanleggene A01, A02, A03b og A29 b tas ut av planen
- Formålet akvakultur tas ut av området benevnt FFFANF, *eller*
- Det fastsettes følgende ny bestemmelse i kommuneplanen pkt. 6.9.2: «Det tillates ikke etablering av akvakultur nærmere flyplassen enn 7 km.»

Høringsuttalelser fra oppdrettsnæringen – årsakssammenheng

Vi ser av høringsuttalelser fra Norsk Havbrukssenter og Sinkaberg Hansen at det anføres at oppdrettsanlegg ikke gir økt sjøfuglaktivitet.

Avinor har erfart at oppdrettsanlegg har hatt utfordringer knyttet til fugleaktivitet. Man har sett at oppdrettsnæringen har benyttet ulike metoder for å holde sjøfugl unna oppdrettsanleggene, f.eks. laser og fuglejakt. Oppdrettsanleggene tar også etter hva vi forstår forholdsregler for å unngå fugl, f.eks. ved undervannsforing. Sammenhengen er beskrevet i Rapport 1199 (nov. 2015) fra Norsk institutt for naturforskning¹ s. 30:

«Ansamlinger av villfisk finnes ofte ved oppdrettsanlegg. Dette skyldes primært tilgang på næring grunnet utslipp av spillfor fra anlegget, at anleggene er en fast struktur med muligheter for skjul, og muligens også at de tiltrekker seg plankton på grunn av kunstig lys eller at strukturene fungerer som planktonfeller (Sæther et al. 2013). Tilgangen på spillfor er

¹ NINA rapport 1199, Effekter av forstyrrelser på fugl og pattedyr fra akvakulturanlegg i sjø – en litteraturstudie av Arne Follestad, november 2015

trolig den viktigste årsaken til at villfisk tiltrekkes oppdrettsanlegg. Dette kan medføre at fiskespisende arter, som skarver, fiskender og kystsel, kan finne gode fiskeområder under eller nær offshore oppdrettsanlegg for fisk. Ved sterk belysning av anleggene kan lyset også få andre effekter for mange arter (se Follestad 2014), slik at lysbruk på anleggene bør vurderes i noen områder.

Det er kjent fra studier både i Nord- og Sør-Amerika, samt i Skottland, at oppdrettsanlegg tiltrekker seg sjøpattedyr og fugler på grunn av tilgang på ulike type byttedyr (f.eks. Carss 1990, 1993, Morris 1996, Sepulveda & Oliva 2005), en problemstilling som også er kjent i Norge. Det er derfor sannsynlig at større predatorer kan tiltrekkes oppdrettsanlegg på grunn av mindre byttedyr som oppholder seg der og at tiltrekning av flere arter over ulike trofiske nivå kan medføre at «kunstige oppdrettsanleggsnæringskjeder» oppstår (Sæther et al. 2013).»

At oppdrettsanlegg tiltrekker seg fugl har Avinor på denne bakgrunn oppfattet som en kjensgjerning. Avinor stiller seg derfor spørrende til at talspersoner innen oppdrettsnæringen nå synes å benekte en slik sammenheng.

Avslutning

Det presiseres at vår innsigelse til forslaget til kommuneplan for Brønnøy gjelder etablering av ethvert oppdrettsanlegg innenfor en sone på 7 km fra Brønnøysund flyplass, herunder at det åpnes for etablering av akvakultur innenfor formål FFFANF med plassering innenfor den nevnte sonen. Vi forutsetter at denne presiseringen legges til grunn ved kommunens videre behandling av forslaget til ny kommuneplan.

Med vennlig hilsen

Avinor AS

Einar K Merli
Arealplanlegger
Masterplaner og Arealdisponering

Dokumentet er godkjent elektronisk.

Kopi: Fylkesmannen i Nordland, Kommunal- og moderniseringsdepartementet